

Fractie Partij van de Arbeid
T.a.v. de heer M. Veenstra
De Bongerd 71
9801 AR ZUIDHORN

HOOIWEG 9
POSTBUS 3 9800 AA ZUIDHORN
www.zuidhorn.nl
TEL. 0594 508 888
FAX 0594 508 750
E-MAIL gemeente@zuidhorn.nl

Geachte heer Veenstra,

Op 8 december 2015 hebt u op grond van artikel 43 Reglement van Orde schriftelijke vragen aan ons college gesteld inzake 'de ongewenste lastenverzwaring door heffing kabeltaks'. Hieronder volgt de beantwoording van uw gestelde vragen.

1. Is het college op de hoogte van de geschetste tendens over precarioheffing door gemeenten?

Ja, het college is op de hoogte van de geschetste tendens. In de landelijke pers, zoals het tijdschrift Binnenlands Bestuur, maar ook in de Tweede Kamer, is meermaals aandacht besteed aan de ontwikkelingen met betrekking tot de heffing van precariobelastingen door gemeenten. Als tendens kan worden geschetst dat in tijden van bezuinigingen gemeenten nieuwe keuzes moeten maken over bekostiging van gemeentelijke taken. Voor een groeiend aantal gemeenten is dit de aanleiding geweest om een precariobelasting in te voeren op kabels en leidingen van nutsbedrijven. In de afgelopen jaren hebben enkele tientallen gemeenten deze heffing ingevoerd.^{1 2} Uit recent onderzoek blijkt dat steeds meer gemeenten precariobelasting heffen, of willen gaan heffen, op kabels en leidingen die op hun grondgebied lopen.³

De precarioheffing door gemeenten wordt gezien als een "onzichtbare" belasting. De belasting wordt geheven van nutsbedrijven. Die rekenen deze belasting in hun tarieven door aan hun klanten, voornamelijk huishoudens. Drinkwaterbedrijven verhogen het vastrecht van klanten in gemeenten waar zij precariobelasting betalen.⁴

2. Kan het college een overzicht geven van (buur)gemeenten (in het verzorgingsgebied van netbeheerders waartoe de gemeente Zuidhorn ook behoort) die inmiddels zijn overgegaan tot precarioheffing (op kabels en leidingen)?

In 2014 hadden 207 gemeenten een precariobelasting. In een deel van deze gevallen gaat het om precariobelasting op bijvoorbeeld terrassen en containers. Er zijn naar schatting 70 gemeenten die daadwerkelijk precariobelasting heffen op netwerken van nutsbedrijven.⁵ In het Westerkwartier zijn geen gemeenten die een precariobelasting heffen. Ook de gemeenten Winsum en De Marne heffen geen precariobelasting.

Gas en elektra

De gemeente Zuidhorn valt met het gas- en elektriciteitsnet onder het verzorgingsgebied van het nutsbedrijf Enexis. Enexis is een grote netbeheerder voor het gas- en elektriciteitsnet in Zuid-, Noord-, en Oost-Nederland. In dit grote verzorgingsgebied wordt door enkele gemeenten precariobelasting geheven. De kosten van de precariobelasting voor Enexis worden doorberekend in de tarieven voor alle afnemers in het verzorgingsgebied. Ook bij andere nutsbedrijven (gas en elektra) worden de kosten doorberekend aan de afnemers in het hele gebied. De gevolgen voor woonlasten van de inwoners van gemeente Zuidhorn door de heffing van precariobelasting door andere gemeenten is niet te herleiden uit de tariefopbouw van Enexis. Het is niet mogelijk om inzicht te krijgen in de gevolgen voor de tarieven van gas en elektra voor de inwoners van gemeente Zuidhorn.

¹ Aanhangsel Handelingen II 2013/14, 1524.

² Artikel Binnenlands Bestuur, *Afschaffing precario: 10 jaar wachten op een wetsvoorstel*, 17 december 2014.

³ Artikel Binnenlands Bestuur, *Bedrijven willen einde aan precarioheffing*, 16 november 2015.

⁴ Artikel van C. Hoeben (COELO), *Precariobelasting op ondergrondse leidingen vertroebelt het zicht op de lokale laste*, 7 april 2015.

⁵ Aanhangsel Handelingen II 2013/14, 1524.

Water

Van waterleidingen is de situatie anders. Het verzorgingsgebied van Waterbedrijf Groningen is de provincie Groningen en Eelde/Paterswolde. In dit verzorgingsgebied hebben alleen de gemeenten Delfzijl en Oldambt de precariobelasting op hun waterleidingen. Waterbedrijf Groningen heeft in haar tarievenregeling vastgelegd dat door de gemeente in rekening gebrachte precario wordt doorbelast aan de klanten in de betreffende gemeente. Het precario wordt dus niet in het algemene drinkwatertarief verrekend, omdat Waterbedrijf Groningen van mening is dat lokale belastingen en heffingen niet tot lastenverhoging mogen leiden voor bewoners buiten de betreffende gemeente. In 2015 is de precariobelasting op waterleidingen in rekening gebracht aan alle inwoners en bedrijven die op 1 januari 2015 gevestigd waren in de gemeenten Delfzijl en Oldambt door Waterbedrijf Groningen.⁶

3. Deelt het college onze mening dat precarioheffing door buurgemeenten niet mag leiden tot lastenverzwaring van de inwoners van Zuidhorn? Zo nee, waarom niet?

Ja, het college deelt de mening .

4. Welke acties heeft het college tot nu toe ondernomen om in beeld te krijgen wat de negatieve effecten voor onze inwoners (kunnen) zijn? Welke acties gaat het college nog nemen?

Het is niet mogelijk om in beeld te krijgen wat precies de negatieve effecten zijn. Op waterleidingen wordt in de provincie Groningen alleen in Oldambt en Delfzijl precariobelasting geheven, maar dit wordt ook direct doorberekend aan de afnemers in deze gemeenten. De inwoners van de gemeente Zuidhorn hebben geen lastenverzwaring ten aanzien van de waterleiding.

Ten aanzien van gas en elektriciteit kan met zekerheid worden gezegd dat enkele gemeenten precario heffen in het verzorgingsgebied van de netbeheerder Enexis, maar het is onduidelijk wat de gevolgen zijn voor de inwoners van gemeente Zuidhorn (zie vraag 2). Het Centrum voor Onderzoek van de Economie Lokale Overheid is voornemens om voor het jaar 2016 uit te zoeken welke gevolgen de precarioheffing heeft voor de woonlasten. Deze ontwikkeling wordt nauwlettend in de gaten gehouden.

5. Op welke wijze is het college van plan een dergelijke lastenverzwaring voor onze inwoners te compenseren?

Het college is niet voornemens om een mogelijke lastenverzwaring voor de inwoners te compenseren. Het is namelijk onduidelijk wat de gevolgen van precarioheffing door enkele gemeente in het verzorgingsgebied van Enexis zijn voor de tarieven van gas en elektra. Voor de watertarieven van het Waterbedrijf Groningen is geen sprake van een tariefverhoging als gevolg van de precarioheffing van andere gemeenten (zie vraag 1).

6. In hoeverre kan precarioheffing door andere gemeenten leiden tot het eveneens als gemeente Zuidhorn overgaan tot precarioheffing (om daarmee te voorkomen dat onze inwoners wel met lastenverzwaring worden geconfronteerd, maar de gemeente zelf geen extra belastinginkomsten genereert om publieke voorzieningen mee te kunnen bekostigen die onze inwoners ten goede komen)?

De Tweede Kamer heeft op 23 november bijna kamerbreed een motie aangenomen om op korte termijn met een wetsvoorstel te komen voor de afschaffing van de precariobelasting (zie vraag 7). Gezien deze ontwikkelingen in de Tweede Kamer is ons college niet voornemens om de invoer van de precariobelasting te overwegen. De perceptiekosten van het invoeren van de precariobelasting wegen niet op tegen de opbrengsten van een korte periode.

⁶ www.waterbedrijfgroningen.nl

7. Kan het college schetsen hoe de landelijke politiek tegen deze problematiek aankijkt, ook in het licht van de discussie over de lokale belastingruimte en lopende rechtszaken tussen netbeheerders en gemeenten?

Reeds in 2004 wordt er in de Tweede Kamer op aangedrongen dat de regering wettelijke maatregelen neemt om deze heffing te beëindigen. Sindsdien is de precarioheffing veelvuldig onderwerp van bespreking geweest.⁷ Inmiddels is ook de regering al een aantal jaren voornemens om de mogelijkheid tot heffen van precariobelasting van nutsleidingen af te schaffen. In antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 20 maart 2014 op Kamervragen antwoordt de minister dat in 2011 is begonnen met een wetsvoorstel dat regelt dat nutsbedrijven geen precariobelasting meer hoeven te betalen voor hun netwerken, maar dat het advies van de Raad van State tot nader onderzoek dwong. Complicerende factor bij de netwerken van nutsbedrijven zijn de private afspraken die zijn gemaakt tussen gemeenten en nutsbedrijven over de netwerken, maar ook de eventuele kosten van verleggen en kostenvergoeding voor het hebben van netwerken op of in gemeentegrond. Daarnaast zal inperking van de precariobelasting tot gevolg kunnen hebben dat gemeenten worden geconfronteerd met een financieel tekort. Mogelijk is dat op te vangen door een verschuiving naar een andere gemeentelijke belasting. Naar aanleiding van het advies en het nader onderzoek maakt de minister een afweging over de te kiezen variant.⁸

Op 29 oktober 2015 heeft de staatssecretaris van Financiën aangegeven dat het volgende reguliere bestuurlijk overleg financiële verhoudingen met de VNG, IPO en UVW in het voorjaar van 2016 zal plaatsvinden. Op welke termijn de precariobelasting voor nutsnetwerken wordt afgeschaft zal voor dit overleg worden geagendeerd.⁹

Op 18 november 2015 heeft de Tweede Kamer bijna kamerbreed, alleen de fracties van ChristenUnie, SGP en GroenLinks hebben tegengestemd, de motie van Kamerlid Veldman c.s. aangenomen. Deze motie verzoekt de regering om zo snel als mogelijk een wetsvoorstel bij de Kamer in te dienen dat deze precariobelasting afschaft, met daarbij een ruime overgangperiode zodat de decentrale overheden die deze belasting heffen de mogelijke inkomstenderving geleidelijk kunnen opvangen.¹⁰

Gemeentelijk belastinggebied

Op 9 december werd bekend dat het kabinet binnen een half jaar met een voorstel komt voor een verschuiving van de inkomstenbelasting naar het gemeentelijk belastinggebied. Vanaf 2019 zouden gemeenten 4 miljard euro extra mogen innen bij hun burgers. Een verruiming van het gemeentelijk belastinggebied werd eerder ook al door een speciale commissie van de VNG geadviseerd.¹¹ In het advies van deze commissie van de VNG werd geadviseerd om de precariobelasting voor leidingen af te schaffen.¹² De Kamer gaf aan niet de tijd te hebben om te wachten op de uitbreiding van het gemeentelijke belastinggebied, om nu eindelijk de precariobelasting af te schaffen. Aangezien de verruiming van het belastinggebied waarschijnlijk nog wel wat langer op zich laat wachten dan de termijn die de minister aangeeft. Juist nu meer en meer gemeenten de stap zetten precario te gaan heffen, is deze tijd er niet.¹³ Op korte termijn zal hopelijk duidelijk worden wat het antwoord van de minister zal zijn op de aangenomen motie van 18 november 2015.

⁷ Artikel FAMO Magazine, *Precariobelasting op kabels & leidingen: ook voor u interessant?*.

⁸ *Aanhangsel Handelingen II 2013/14*, 1524.

⁹ *Kamerstukken II 2015/16*, 34 302, nr. 18, p. 40.

¹⁰ *Kamerstukken II 2015/16*, 34 300 VII, nr. 29.

¹¹ Artikel Binnenlands Bestuur, *Kabinet wil ruimer lokaal belastinggebied*, 9 december 2015.

¹² Advies van de Commissie Financiële ruimte voor gemeente, *Bepalen betekent betalen*, 3 juni 2015, p.29.

¹³ *Kamerstukken II 2015/16*, 34 300 VII.

Wij verwachten dat wij u met deze brief op een juiste wijze hebben geïnformeerd. Een afschrift van deze brief is naar alle leden van de raad gestuurd.

Hoogachtend,
namens burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidhorn,

L.K. Swart, burgemeester

H.J. Koning, secretaris